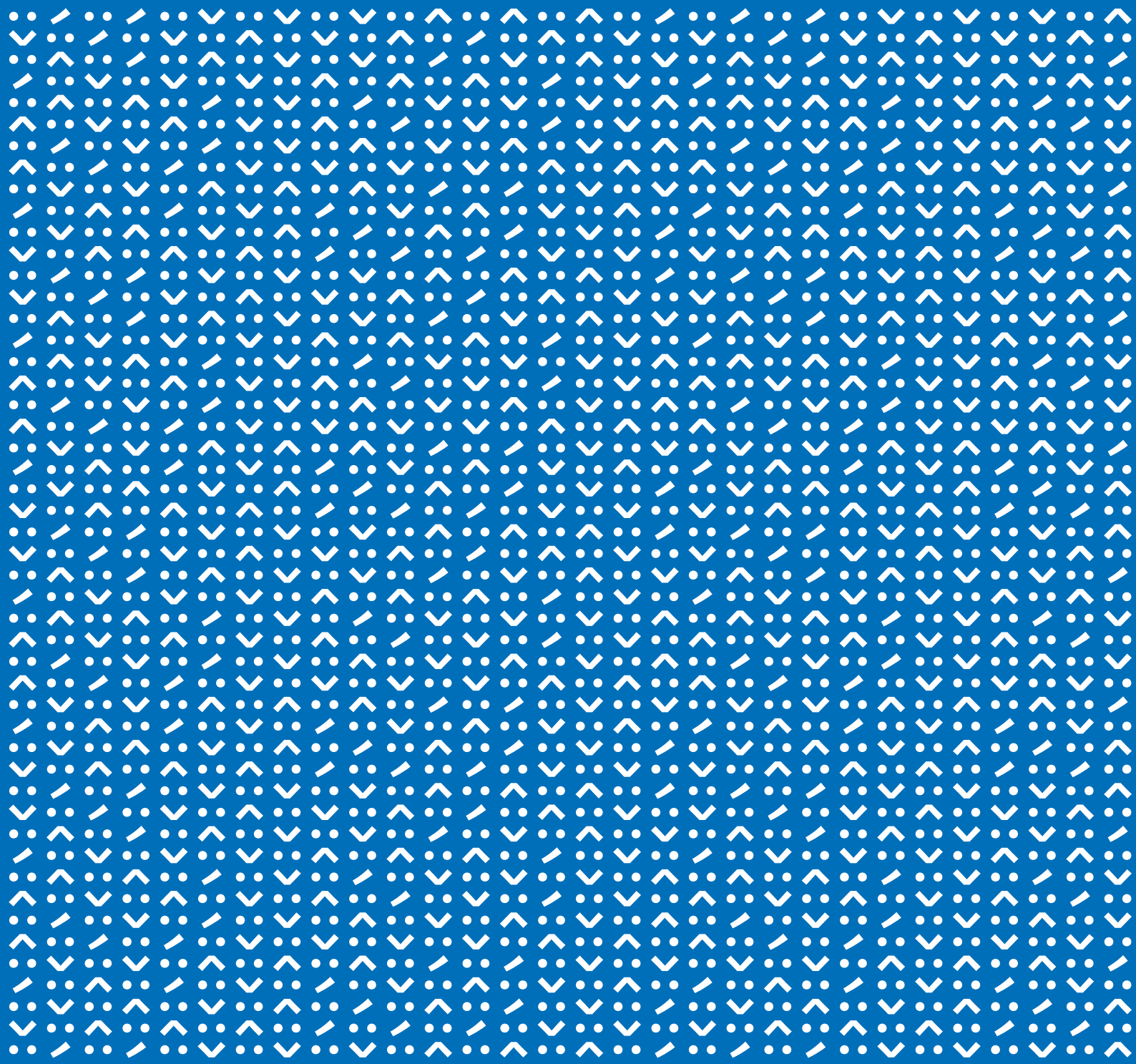

LEPŠIA REGULÁCIA V RÁMCI SK PRES

Bratislava, 14. - 15. jún 2016

2016 Slovak
Presidency of the
Council of the
European Union

SLOVO MINISTRA NA ÚVOD

Vážené dámy a páni,

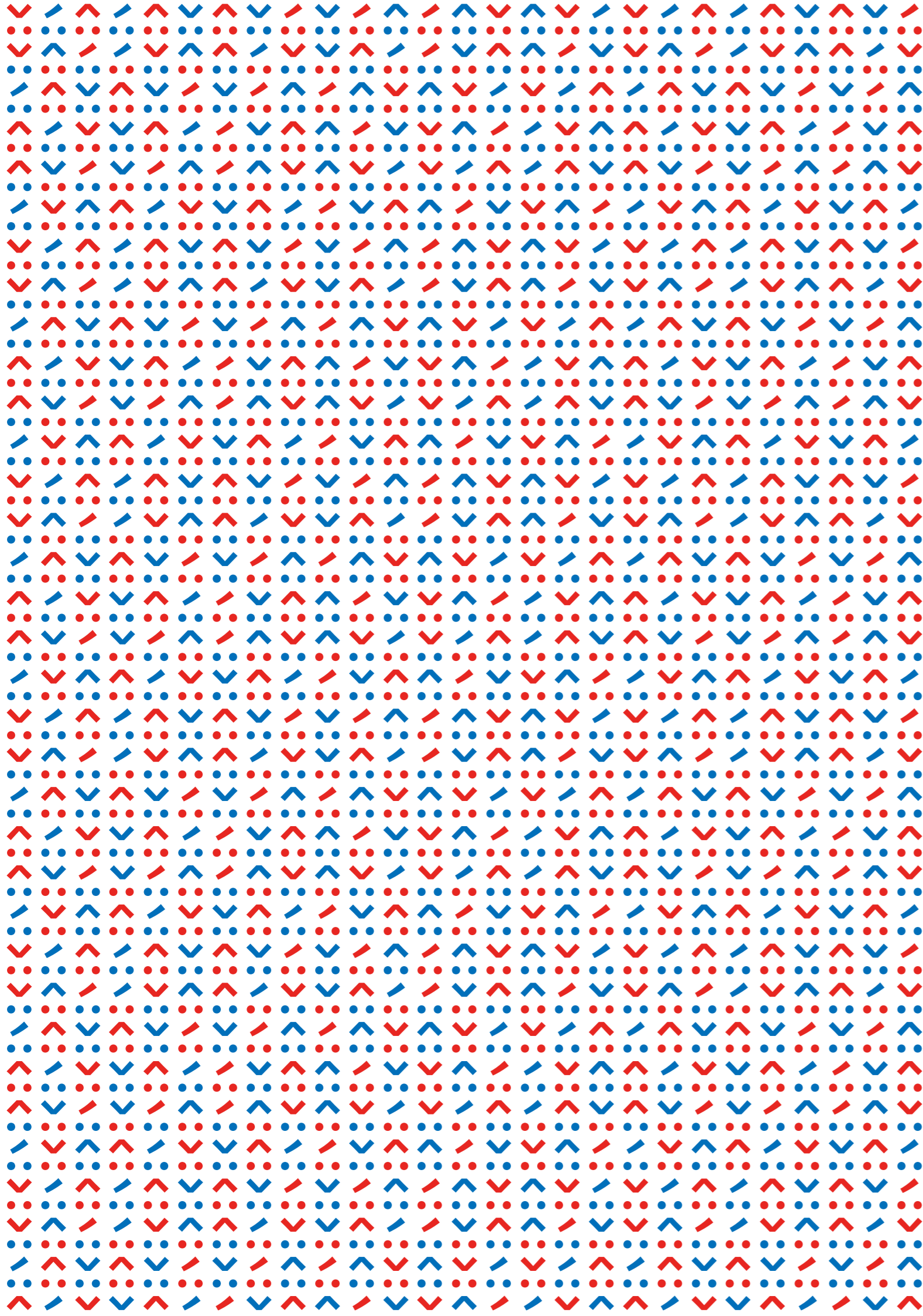
predsedníctvo v Rade Európskej únie je pre Slovensko veľkou príležitosťou. Ide nielen o prestíž a šancu na celkové zviditeľnenie našej krajiny, ale predovšetkým o jednu z najnáročnejších povinností, vyplývajúcich z členstva v EÚ. Budeme viesť rokovania o novej európskej legislatíve a aktuálnych politických otázkach, hľadať kompromisy medzi členskými štátmi v európskych politikách tak, aby sme boli zodpovednými partnermi inštitúcií Európskej únie, vrátane Európskeho parlamentu a Európskej komisie.

Rezort hospodárstva sa bude koncentrovať na kľúčové priority, ktorými sú hospodársky rast, budovanie Energetickej únie a jednotný digitálny trh. Máme príležitosť preukázať schopnosť docieľiť diplomatické kompromisy v zblížovaní možných rozdielnych záujmov jednotlivých členských krajín EÚ. Možnosti vidíme v podpore riešení pre zachovanie a prosperitu energeticky náročných odvetví v EÚ, ale aj pre zvýšenie energetickej bezpečnosti a konkurencieschopnosti. Chceme sa venovať aj diskusii o koncepcii inteligentného priemyslu – tzv. Smart Industry a efektívnemu uplatňovaniu nástrojov na zlepšovanie európskeho regulačného rámca so špecifickým zameraním na malé a stredné podniky. Ďalšími dôležitými témami sú odstránenie neodôvodnenej diskriminácie cezhraničných príjemcov tovarov a služieb, a tiež rokovania o bilaterálnych dohodách o voľnom obchode.

Lepšia regulácia patrí medzi priority Ministerstva hospodárstva SR. Našou snahou v tejto oblasti je zlepšovanie a zjednodušovanie legislatívneho prostredia ale aj znižovanie administratívneho zaťaženia. Jedným z nástrojov, ktorý sa pre tento účel používa, je proces posudzovania vplyvov. Cieľom procesu je zabezpečiť, aby boli politické rozhodnutia transparentné, založené na najlepších dostupných informáciách a vytvorené so zainteresovaním všetkých relevantných strán. Regulácie musia plniť svoj účel a nesmú brániť rozvoju inovácií.

Som presvedčený, že práve nadchádzajúce predsedníctvo ukáže Slovenskú republiku ako krajinu, ktorá dokáže úspešne zvládnuť veľké výzvy a európske témy.

Peter Žiga
Minister hospodárstva
Slovenskej republiky

OBSAH:

- 1) **LEPŠIA REGULÁCIA V SR**
 - a. Znižovanie administratívneho zaťaženia v SR
 - b. Posudzovanie vplyvov v SR
 - c. Budúcnosť lepšej regulácie v SR
- 2) **LEPŠIA REGULÁCIA NA ÚROVNI EÚ**
 - a. REFIT – Program regulačnej vhodnosti
 - b. Obmedzme záťaž – vyjadrite sa!
 - c. Platforma REFIT
- 3) **INOVÁCIE V REGULÁCIÁCH**
 - a. Otvorené dáta
 - b. Nadčasové regulácie
 - c. Behaviorálny prístup k reguláciám
 - d. Inovačná politika
 - e. Industry 4.0

LEPŠIA REGULÁCIA V SR

a. ZNIŽOVANIE ADMINISTRATÍVNEHO ZAŤAŽENIA V SR

V kontexte cieľov Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2012 - 2016, podľa ktorých stabilita podnikateľského prostredia bude založená najmä na jeho nízkej administratívnej zaťažnosti a jeho komplexnej previazanosti na iné právne normy, si Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) zadefinovalo realizovať projekt 3. etapy znižovania administratívneho zaťaženia podnikania. Cieľom tohto projektu bolo základné meranie povinností, ktoré podnikatelia musia splniť pri administratívnych úkonoch.

Tretia etapa znižovania administratívnej záťaže podnikania nadviazala na zrealizované dve etapy, ktoré boli kľúčovým nástrojom realizácie prijatého *Akčného plánu pre znižovanie administratívnej záťaže do roku 2012*. Realizácia projektu prebiehala v dvoch základných fázach.

Prvá fáza bola realizovaná v spolupráci s vecne príslušnými gestormi v priebehu roku 2013, v rámci ktorej došlo najmä k identifikácii informačných povinností (ďalej „IP“). Toto tzv. mapovanie právnych predpisov bolo metodicky riadené a koordinované zo strany MH SR. V tejto súvislosti realizovalo MH SR na jednotlivých ústredných orgánoch štátnej správy sériu školení z metodiky štandardného nákladového modelu, na základe ktorej sa meranie realizovalo. V tejto fáze bolo zmapovaných spolu 1 202 právnych predpisov, z toho 417 zákonov, 503 vyhlášok a 282 nariadení vlády SR platných spravidla k 31. decembru 2012.

Na zmapované právne predpisy upravujúce podnikanie na Slovensku, nadviazala druhá fáza merania a kalkulácie administratívnych nákladov informačných povinností vyplývajúcich z týchto právnych predpisov. S cieľom zachovania kontinuity, v nadväznosti na predchádzajúce etapy merania, bolo mapovanie právnych predpisov opätovne založené na využití metodiky štandardného nákladového modelu.

Kalkulácia celkových administratívnych nákladov regulácie priniesla nasledovné výsledky:

- » zanalyzovaných bolo 282 právnych predpisov (z toho bolo 172 zákonov a 110 vykonávacích právnych predpisov);
- » z uvedených predpisov vyplýva podnikateľom celkovo **4 566 informačných povinností**;
- » **administratívne náklady** týchto informačných povinností dosahujú celkovú výšku takmer **2,7 mld. eur ročne**;
- » 98% týchto nákladov je tvorených informačnými povinnosťami vyplývajúcimi zo zákonov. 2% (36 mil. eur) sú spojené so zabezpečením súladu s požiadavkami vyhlášok a nariadení.

b. POSUDZOVANIE VPLYVOV V SR

V priebehu roka 2014 bola pod vedením MH SR vypracovaná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov, tzv. Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „Jednotná metodika“). Cieľom tejto metodiky je skvalitniť systém posudzovania vplyvov na Slovensku. Metodika vznikla na základe predošlých slovenských skúseností s Posudzovaním vplyvov regulácie (ďalej len „RIA“ - Regulatory Impact Assessment), odporúčaní Európskej únie, OECD a príkladov dobrej praxe zo zahraničia.

S účinnosťou od 1. októbra 2015 sa uplatňuje Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov, ktorá priniesla do procesu posudzovania viaceré zmeny.

KOMISIA RIA

Od 1. októbra 2015 bola vytvorená Stála pracovná komisia Legislatívnej rady vlády na posudzovanie vybraných vplyvov pri MH SR (ďalej len „Komisia RIA“) ako národný koordinátor posudzovania vplyvov. Členmi Komisie sú zástupcovia:

- » Ministerstva financií SR (vplyvy na rozpočet verejnej správy a vplyvy na informatizáciu spoločnosti);
- » Ministerstva hospodárstva SR (vplyvy na podnikateľské prostredie);
- » Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (sociálne vplyvy);
- » Ministerstva životného prostredia (vplyvy na životné prostredie);
- » Ministerstva vnútra (vplyvy na služby verejnej správy pre občana);
- » združenia na podporu malých a stredných podnikov (vplyvy na podnikateľské prostredie – osobitne na malé a stredné podniky);
- » Úradu vlády SR.

MH SR tiež úzko spolupracuje s podnikateľskými zväzmi pri príprave svojich stanovísk.

HLAVNÉ ÚLOHY KOMISIE RIA:

- » Odborné posúdenie kvality analýz vplyvov predkladaných na rokovanie vlády SR;
- » Odborná podpora predkladateľom.

Predbežné vyhodnotenie fungovania Komisie RIA

Za obdobie od októbra 2015 do mája 2016 Komisia RIA posúdila už 128 materiálov, z toho:

- » 69 v rámci predbežného pripomienkového konania (36 stanovísk bolo súhlasných, 33 stanovísk bolo nesúhlasných);
- » 16 materiálov v rámci záverečného posúdenia (9 stanovísk bolo súhlasných, 7 stanovísk bolo nesúhlasných);
- » 5 materiálom bola udelená výnimka z procesu.

Okrem obsahových pripomienok k materiálom Komisia RIA najčastejšie pripomienkuje nedodržanie procesu podľa Jednotnej metodiky. Komisia RIA ako kontrolný orgán pri posudzovaní vplyvov zasahuje najmä pri snahách predkladateľov vyhnúť sa procesu (väčšinou nepredloženie materiálu do predbežného pripomienkového konania). Komisia RIA dokáže nedodržanie postupu zachytiť a skontrolovať materiál v rámci záverečného posúdenia.

To, že Komisia RIA plní svoju funkciu, je možné dokázať na mnohých príkladoch: vo viacerých prípadoch predkladateľ zaslal materiál na opakované predbežné pripomienkové konanie, vzhľadom na to, že v prvom prípade Komisia RIA vyslovila nesúhlasné stanovisko. Ako ďalší príklad možno uviesť postupné „pochvejšie“ vyplňovanie doložky vybraných vplyvov zo strany predkladateľov. Taktiež je potrebné spomenúť, že postupne aj konzultácie s podnikateľským prostredím sú súčasťou prípravy materiálu. Zaujímavým faktom ostáva, že kvalita doložiek a analýz vplyvov pri najmä rozsahom väčších materiáloch, ktoré verejnosť vníma citlivo, je vysoká.

Konzultácie s podnikateľmi

Zaujímavosťou systému posudzovania vplyvov na Slovensku je dvojkolový konzultačný proces. Prvé konzultácie prebiehajú ešte v prípravnej fáze materiálu, keď predkladateľ materiál vytvára. V tejto fáze sa majú možnosť zapojiť podnikateľské subjekty, ktoré osloví predkladateľ, resp. MH SR. Druhá fáza konzultácií prebieha v rámci medzirezortného pripomienkového konania, kedy sa do pripomienkovania zapájajú ústredné orgány štátnej správy, podnikatelia, mimovládne organizácie a verejnosť.

Pre jednoduchšie zapojenie podnikateľov do konzultácií MH SR vytvorilo zoznam podnikateľských subjektov, ktoré sú ochotné byť oslovované pri konzultáciách podľa oblastí záujmu. Tento zoznam je otvorený pre všetkých podnikateľov.

Test na malé a stredné podniky

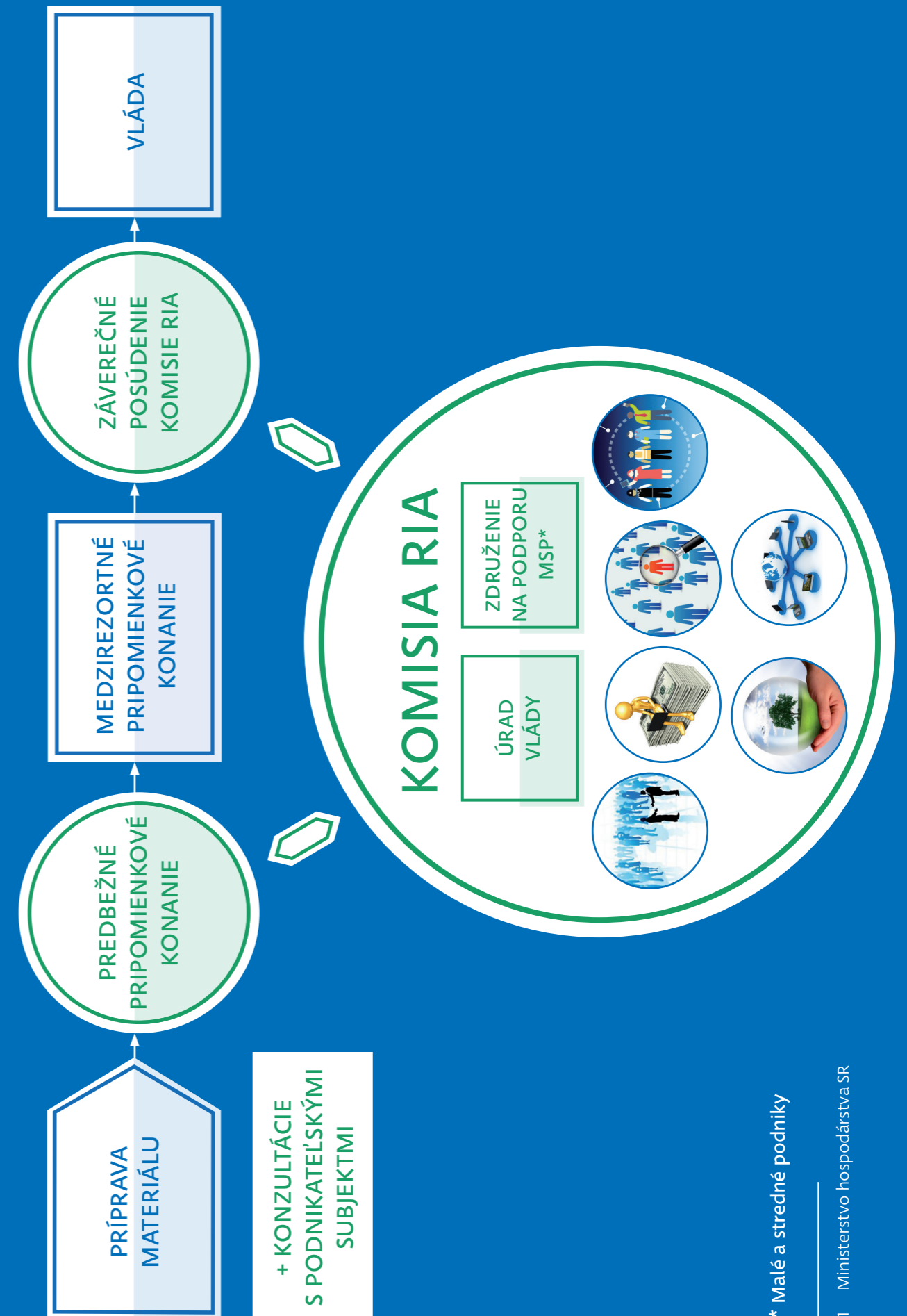
Test na malé a stredné podniky je špecifický nástroj, ktorý má za cieľ vyhodnotiť vplyv pripravovaného materiálu osobitne na malé a stredné podniky.

c. BUDÚCNOSŤ LEPŠEJ REGULÁCIE V SR

Vzhľadom na výsledky merania administratívnych nákladov regulácie MH SR začalo postupne od roku 2013 reformu RIA, ktorá mala za cieľ zníženie administratívnych nákladov podnikateľov a komplexnú úpravu procesu posudzovania vplyvov.

Súčasná vláda SR sa v programovom vyhlásení na obdobie rokov 2016 - 2020 zaviazala prijať dokument RIA 2020. Tento strategický dokument bude definovať agendu lepšej regulácie a víziu do roku 2020. Lepšia regulácia zahŕňa ex ante a ex post nástroje na zvýšenie kvality právnych predpisov tak, aby boli účelné a zbytočne nezaťažovali prostredie. Okrem stratégie znižovania regulačného zaťaženia podnikania v SR ex post bude obsahovať aj rozpracovanie metodík a nástrojov lepšej regulácie a procesov zavedenia moderných znalostných systémov, nástrojov a metodík na posudzovanie vplyvov ex ante (DIA, IIA, vplyv na koncové ceny energie a konkurencieschopnosť priemyslu, vplyvy na korupčné prostredie, one in - one out, Big Data, konzultácie, register regulácií).

Posudzovanie vplyvov v legislatívnom procese¹

* Malé a stredné podniky

¹ Ministerstvo hospodárstva SR

LEPŠIA REGULÁCIA NA ÚROVNI EÚ

a. REFIT – REGULATORY FITNESS PROGRAMME²

REFIT je program „regulačnej vhodnosti a efektívnosti“ Európskej komisie (ďalej len „EK“) a bol vytvorený s cieľom zaistiť, aby európska legislatíva bola vhodná pre štáty, plnila svoj účel a prinášala predpokladané výsledky.

Program REFIT nie je o deregulácii ale o lepšej regulácii. Jeho hlavným cieľom je využitie potenciálu právnych predpisov Európskej únie (ďalej len „EÚ“) v prospech občanov, podnikov a spoločnosti ako celku. Právne predpisy by mali byť čo najúčinnnejšie a najefektívnejšie, aby pomáhali pri odstraňovaní administratívneho zaťaženia a celkových nákladov. Zároveň je potrebné mať na zreteli politické ciele, ktoré sa chcú predpismi dosiahnuť, a preto je potrebné nájsť vyváženosť medzi formou a výsledkom. REFIT nie je jednorazový program, ale trvalý záväzok, ktorý má udržať kosť európskeho práva zdravú a prospešnú spoločnosť.

Vyhodnocovanie existujúcich právnych predpisov by malo byť metódou ako uľahčiť regulačnú záťaž, zlepšiť implementáciu a zvýšiť štandardy. Pomocou vyhodnocovania je možné identifikovať nové politické výzvy reagujúce na rýchlo sa meniaci svet, kde je legislatíva mnohokrát neadekvátne aplikovaná.

CIELE PROGRAMU REFIT:

- » zameranie sa na kvantitu:
 - je potrebné odhadovať potenciálne prínosy a úspory nákladov;
 - dôležité je tiež aktualizovať údaje po prijatí legislatívy;
 - základom je spolupráca EK s členskými štátmi a zainteresovanými stranami za účelom zistenia, či sú predpokladané náklady reálne;
- » komplexnosť
- » súčasť politického rozhodovania – REFIT by mal hrať dôležitú úlohu v politickom dialógu.

b. OBMEDZME ZÁŤAŽ – VYJADRITE SA!

Prístup EK je komplexný – usiluje sa o aktívny a priamy vstup zainteresovaných strán ako zlepšovať právne predpisy EÚ. EK chce dať širokej verejnosti šancu na to, aby bolo jej hlas počuť a poskytnúť základ pre vzájomnú spoluprácu. Návrhy na zmenu právnych predpisov získava najmä prostredníctvom online aplikácie s názvom „Obmedzme záťaž – vyjadrite sa!“ (Lighten the Load – Have your say!), ktorá je prístupná verejnosti. EK zatiaľ zozbierala prostredníctvom tohto nástroja 250 konkrétnych návrhov v 16 oblastiach.

² Európska Komisia: Better regulation for better results - An EU agenda. Dostupné online na: http://ec.europa.eu/smart-regulation/better_regulation/documents/com_2015_215_en.pdf

c. PLATFORMA REFIT³

EK vytvorila Platformu REFIT, aby mohla viesť dialóg s členskými štátmi a zainteresovanými stranami o zlepšovaní právnych predpisov EÚ. Hlavnou úlohou Platformy REFIT je podporovať zjednodušovanie právnych predpisov EÚ a znižovať administratívnu záťaž v prospech občianskej spoločnosti, podnikov a verejných orgánov.

Do Platformy REFIT sú zapojení nielen odborníci na vysokej úrovni z podnikateľského prostredia, ale aj sociálni partneri a predstavitelia občianskej spoločnosti. Súčasťou platformy sú aj experti zo všetkých 28 členských štátov, Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a Výboru regiónov.

Akákoľvek zúčastnená strana s pripomienkami alebo návrhmi môže prezentovať svoje názory a zároveň navrhnúť, ako je možné právne predpisy zlepšiť. Platforma REFIT berie do úvahy návrhy, alternatívne pohľady na špecifické problémy ako sú napríklad „prekážky digitalizácie“ alebo „inovácie“ a predkladá konkrétne návrhy EK.

³ Európska Komisia: Platforma REFIT. Lepšia právna regulácia. Dostupné online na: http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/refit-platform/index_sk.htm

INOVÁCIE V REGULÁCIÁCH

a. OTVORENÉ DÁTA⁴

Efektívne využívanie dát vo verejnej správe predstavuje zásadný cieľ pre SR v rámci programového obdobia 2014 až 2020 Strategickkej priority Riadenie údajov a „Big data“. K dátam bude potrebné pristupovať ako k vzácnemu zdroju. Hlavným cieľom bude dátové prepojenie medzi jednotlivými systémami verejnej správy a zabezpečenie pravidelného zálohovania a replikácie kvalitných dát do dátových skladov.

V oblasti informačných technológií dochádza k nástupu „Big Data“ – zberu, spracovaniu a analýze obrovského množstva údajov nielen dávkovo, ale aj v reálnom čase. Tento fenomén ovplyvnil viaceré oblasti ekonomiky a z revolúcie informačných technológií sa stáva revolúcia v oblasti využívania dát. V súkromnej sfére je správne využívanie analytických dát považované za prirodzený nástroj v rámci konkurenčného boja. Vo verejnej sfére sa s kvalitnými dátami nepracuje dostatočne efektívne a preto vzniká priestor na zlepšenie kvality politík a regulácií, pre lepšie využívanie takýchto dát, napríklad na preferencie občanov. Dôležitým zámerom Slovenska by preto malo byť lepšie využívanie analytických nástrojov na podporu rozhodovania: od sledovania výkonnosti jednotlivých sektorov verejnej správy, cez vyhodnocovanie vplyvov politík a regulácií, analýzu rizík až po vyhodnocovanie investícií. Jednou z najväčších výziev sa javí edukácia inštitúcií smerom k rozhodovaniu na základe dát, dôkazov a faktov.

Základnou otázkou je, ktoré dáta by mali byť zbierané a na základe ktorých výstupov by sa mala verejná správa rozhodovať. Vo všeobecnosti je to možné vnímať ako cyklický proces: získanie lepších dát znamená získať kvalitnejšie informácie. Z kvalitnejších informácií je možné získať lepšie podnety, vďaka ktorým je možné pripraviť lepšie podklady pre lepšie rozhodovanie. Lepšie rozhodnutia v štátnej správe budú znamenať pozitívne výsledky vo vládnutí a v jednotlivých sektoroch verejnej správy. Z tohto hľadiska je preto dôležité rozumieť logike spravovaných dát, tvoriť a udržiavať dátové modely, katalogizovať jednotlivé druhy dát, prepájať jednotlivé systémy a podporovať zvyšovanie kvality dát ukladaných v databázach.

AKO SA UKAZUJE, RIEŠENÍM TEJTO PROBLEMATIKY BY SA MALA STAŤ APLIKÁCIA MYŠLIENKY „DATA-DRIVEN STATE“ – ŠTÁTE, KTORÝ FUNGUJE NA ZÁKLADE VYUŽÍVANIA DÁT A PRESNOM RIADENÍ CELÉHO ŽIVOTNÉHO CYKLU DÁT.

Nemenej dôležitým aspektom problematiky manažmentu dát je potreba sprístupnenia všetkých potrebných informácií a údajov analytického alebo evidenčného charakteru, pomocou ktorých budú môcť pracovníci poskytujúci

⁴ Prebraté z „Strategická priorita „Riadenie údajov a Big Data““

verejné služby vykonávať svoju prácu efektívne. Je nutné, aby sa v informačnom prostredí verejnej správy uplatňovali také princípy, ktoré zabezpečia pohodlný prístup k dátam uloženým v iných systémoch. Nárast používania dát súvisí aj so zvýšeným tlakom na zabezpečenie súkromia a ochranu osobných údajov občanov a podnikateľov. Zabezpečenie informačného prostredia verejnej správy občanom a podnikateľom musí byť vysoké a s prihliadnutím na transparentný pohľad na využívanie dát o používateľoch.

Je potrebné, aby občania a podnikatelia mali dostupný prehľad o všetkých dátových objektoch, ktoré verejná správa vo svojich informačných systémoch eviduje. Súčasne bude mať občan a podnikateľ možnosť vidieť, kedy a kto údaje menil alebo k nim pristupoval. Ako skúšobný projekt v Slovenskej republike pre vybrané prípady použitia je plánované nasadenie technológie „Systémy na manažovanie osobných údajov“ („Personal Information Management Systems“). Tieto systémy umožňujú ukladať osobné údaje podnikateľov a občanov do takzvaných osobných dátových úložísk. Občan alebo podnikateľ získa väčšiu kontrolu nad svojim súkromím, ako aj pohodlné nástroje na opravu alebo vymazanie údajov a udelenie súhlasu so spracovaním.

b. NADČASOVÉ REGULÁCIE

Nadčasové regulácie je potrebné prijímať najmä z hľadiska stability a udržateľnosti prostredia. Rada Európskej únie (ďalej len „Rada EÚ“) v záveroch k lepšej regulácii, prijatých 25. mája 2016, zdôrazňuje potrebu právneho rámca, ktorý bude prospešný pre inovácie a konkurencieschopnosť a zároveň víta záväzok EK zaoberať sa nadčasovými reguláciami vhodnými pre inovácie. Rada EÚ v tejto súvislosti vyzýva EK a členské štáty, aby hľadali a vymieňali si príklady dobrej praxe, ktoré majú napomôcť k vytváraniu nadčasových regulácií, podporujúcich výskum a inovácie.

EK bola Radou EÚ vyzvaná tiež k tomu, aby perspektíva nadčasových regulácií bola zahrnutá do diskusií o existujúcich legislatívnych normách v rámci programu REFIT.⁵

Na prelome rokov 2015 a 2016 EK zverejnila dokument Better regulations for innovation-driven investment at EU level, ktorý apeluje na vytvorenie regulačného rámca, ktorý bude podporovať inovácie. Inovácie napomáhajú tvorbe pracovných miest a zároveň pomáhajú zlepšovať celkovú európsku produktivitu. Pre rôznorodosť inovácií je však náročné vytvoriť jednotný regulačný rámec, ktorý zohľadní možné prípady. Riešením by malo byť určenie stabilných postupov (napr. pri registráciách) a zároveň byť ústretový (napr. pri výrobných postupoch). Vzťah medzi reguláciami a inováciami je podľa EK potrebné skúmať od prípadu k prípadu. Menšia regulácia totiž automaticky neznamená viac inovácií a naopak väčšia regulácia tiež automaticky neznamená menej inovácií.⁶

⁵ Council Conclusions - Better Regulation to strengthen competitiveness. Dostupné online na: <http://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2016/05/26-conclusions-better-regulation/> (z dňa 26.5.2016)

⁶ Európska Komisia: Better regulations for innovation-driven investment at EU level. Dostupné online na: http://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/innovrefit_staff_working_document.pdf#view=fit&pagemode=none

c. BEHAVIORÁLNY PRÍSTUP V REGULÁCIÁCH⁷

Výsledky behaviorálneho prístupu sa stále častejšie používajú na informované rozhodovanie politikov. EK zavádza behaviorálny prístup do politického rozhodovania a postupne aj členské štáty (Francúzsko, Nórsko, Dánsko, Švédsko) naštartovali iniciatívy na podporu behaviorálneho myslenia. V krajinách, v ktorých sa začalo pracovať s behaviorálnymi metódami sa takýto postup ukázal ako vhodný doplnok k tradičnému procesu posudzovaniu vplyvov.

Hoci behaviorálny prístup v politike má mnoho potenciálnych využití, veľká časť z aplikácie sa týka regulačnej politiky a pri riešení alternatívnych možností. Spotrebiteľská a hospodárska politika sú oblasti, v ktorých behaviorálne informované rozhodovanie zaznamenalo najväčší pokrok. Medzi typické využitia behaviorálneho prístupu v tejto oblasti sa dá označiť poskytovanie informácií v záujme zjednodušenia rozhodnutí, ktorým politickí aktéri čelia, aby ich rozhodovanie bolo čo najlepšie.

Behaviorálny prístup ukazuje, že správanie je ovplyvnené aj inými aspektmi ako pravidlami a ich vynucovaním. To poukazuje na dôležitosť prostredia, v ktorom sa dejú takéto politické rozhodnutia. Regulácie sú len jedným z možných riešení, ako meniť prostredie. Veľký počet regulácií nemusí automaticky znamenať kvalitné legislatívne prostredie. Na druhej strane, aj menší počet regulácií môže viac zakazovať a obmedzovať ako pomáhať a usmerňovať. Behaviorálny prístup by mal mať vplyv na základný postoj voči reguláciám. Regulácia by mala byť vnímaná nie ako tlak na zmenu správania, ale ako prostriedok uľahčenia pre dosiahnutie pozitívnych výsledkov.

d. INOVAČNÁ POLITIKA

Dôležitým aspektom podnecujúcim hospodársky rast v strednodobom a dlhodobom horizonte je rozvoj poznatkovej bázy v priamom prepojení s podnikmi. Slovensko zaznamenalo významný nárast na vysokej technologickej úrovni, následkom čoho prichádza nárast potrieb v oblasti vývoja a výskumu, zvyšovania požiadaviek na kvalifikovanú a odborne pripravenú pracovnú silu a zavádzanie inovácií. Preto je potrebné zamerať sa i na prepájanie jednotlivých zložiek inovačného ekosystému a vytváranie inovatívnych klastrov. Je nevyhnutné podporovať vedecko-výskumnú spoluprácu firiem, univerzít, samospráv a výskumno-vývojových organizácií.

Podpora aplikovaného výskumu, cestou zlepšenia podmienok na vytváranie partnerstiev medzi akadémiou, vedou a výskumom (ďalej len „VaV“) a podnikateľským sektorom výrazne uľahčí uplatnenie výsledkov VaV v praxi. Efektívny technologický transfer z prostredia vedecko-výskumných organizácií s cieľom zvyšovania technologickej úrovne firiem a ich konkurencieschopnosti vytvára tlak na tradičnú akademickú kultúru na univerzitách k uvedomeniu si, že zohráva kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní zručnejšej, podnikavejšej a flexibilnejšej pracovnej sily. Je nevyhnutné, aby sa univerzity viac zapojili do zlepšovania zručností, ktoré sú potrebné pre znalostnú ekonomiku a hospodársku prax. Reorganizácia systému vedy a inovácií smerom k lepšiemu uplatneniu výsledkov výskumu v praxi by mala viesť k zmene podielu aplikovaného a základného výskumu v prospech aplikovaného.

⁷ LUNN, Pete: Regulatory Policy and Behavioral Economics, str. 61-64. OECD 2014

V rámci programového obdobia 2014 - 2020 bude podporovaný vznik inovačných platforiem a cielené mobility aktérov výskumných, vývojových a inovačných procesov zameraných na zvyšovanie odborných vedomostí, technických zručností, kreativity s cieľom prenosu poznatkov medzi oblasťou výskumu a praxou. Medzisektorové partnerstvá, ako aj kooperačné zmluvy budú podporované v rámci oprávnených teritórií EÚ ako aj oprávnených nečlenských krajín EÚ v rámci Horizont 2020, napr. podporou pobytov expertov z praxe v renomovaných zahraničných organizáciách alebo transferom know-how. V tejto oblasti je potrebné zdôrazniť aj problematiku „odlivu mozgov“. Preto je dôležité vytvoriť podmienky a nástroje pre získanie, návrat alebo imigráciu vysokokvalifikovaných pracovníkov pre pôsobenie v SR.

e. INDUSTRY 4.0

Priemyselné odvetvia, pokiaľ ide o výrobný proces, predstavujú podstatnú časť slovenského hospodárstva. Nové technológie rýchlo menia tvár ekonomiky. Štvrtá priemyselná revolúcia neprináša zásadné zmeny iba pre oblasť priemyselnej výroby. Ide o novú filozofiu zasahujúcu oblasti od priemyslu, cez oblasť technickej štandardizácie, bezpečnosti, systému vzdelávania, právneho rámca, vedy a výskumu až po trh práce alebo sociálny systém. S nástupom moderných digitálnych a sieťových riešení je pre Slovensko tiež veľmi dôležitou témou digitalizácia priemyslu – Smart Industry. V tejto oblasti Slovenská republika pripravuje koncepciu na podporu digitalizácie, výskumu, vývoja a inovácií. Koncepcia má tiež nastaviť podporné schémy na zlepšovanie podnikateľského prostredia, vrátane zlepšenia prístupu k financovaniu výskumu, vývoja a inovácií. Pomocou prepojenia všetkých relevantných aktérov (súkromný sektor, univerzity a výskumné inštitúcie, verejný sektor) koncepcia podporí vytváranie inovačného ekosystému na Slovensku.

Koncepcia Inteligentného priemyslu, ktorá rešpektuje prioritné oblasti a nastavenie Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu (ďalej len „RIS3“) ⁸, sa snaží vychádzať z práce tejto stratégie. Vďaka svojej širokej perspektíve uplatňovania technológie naprieč (nielen) priemyselnými odvetviami bude koncepcia Inteligentného priemyslu dopĺňať iniciatívy v oblasti výskumu a vývoja, ktoré sa realizovali a naplánovali v rámci RIS3 a prinesie do toho zásady štvrtej priemyselnej revolúcie.

Víziou Inteligentného priemyslu je slúžiť ako spojenie medzi výskumom, vývojom a inováciami tak, ako je to uvedené v RIS3, a širokosiahlym uplatnením, ktoré budú mať všetky príslušné technológie, poznatky a zručnosti z priemyslu a podnikov v rôznych sektoroch, pre spoločnosť a kvalitu života na Slovensku.

Základom pre úspech koncepcie Inteligentného priemyslu je šírenie osvetly medzi relevantnými subjektmi o nevyhnutnosti, výhodách a rizikách samotného konceptu inteligentného priemyslu s cieľom udržať jeho konkurencieschopnosť, potrebu systémovej podpory VaV a inovácií v súlade so stratégiou RIS3.

⁸ Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation of the Slovak Republic. Dostupné online na: http://www.economy.gov.sk/ext_dok-en_ris3/142231c?ext=orig

**MINISTRY OF FOREIGN AND EUROPEAN
AFFAIRS OF THE SLOVAK REPUBLIC**
Hlboká Cesta 2, 833 36 Bratislava 37
tel +421 0 0000 0000
www.mzv.sk

www.eu2016.sk